

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Πιο άμεση από ποτέ η απειλή για τον πλανήτη

Το ακόλουθο συντομευμένο άρθρο των Μανιώς Σφετσίου και Ελένης Τσακαλοφίδου δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Το Βήμα» (στο ένθετο «Το Βήμα των Σερρών») στις 12.12.2021.

Το κλίμα αλλάζει με καταστροφικές συνέπειες. Τα απειλητικά σενάρια που είχαμε συνηθίσει να βλέπουμε σε ταινίες ή βιβλία επιστημονικής φαντασίας, μοιάζουν τώρα να επιβεβαιώνονται, με την ανησυχία να απλώνεται σε ολόκληρο τον πλανήτη. Παλιά μπορεί να νομίζαμε ότι έχουμε χρόνο. Πλέον όμως δεν έχουμε. Πρόσφατα, η Σύνοδος των Ηνωμένων Εθνών στη Γλασκώβη μονοπώλησε το ενδιαφέρον των ειδησεογραφικών δελτίων, καθώς θεωρήθηκε η τελευταία, ίσως, ευκαιρία για την οικολογική σωτηρία του πλανήτη. Δυστυχώς, οι πολιτικές ηγεσίες εμφανίστηκαν κατώτερες των περιστάσεων, καθώς δεν προχώρησαν στη λήψη των αναγκαίων μέτρων, προκειμένου να αποσοβηθεί ο κίνδυνος. Για παράδειγμα, ρυπογόνα κράτη εμφανίστηκαν απρόθυμα να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να περιορίσουν άμεσα το αρνητικό οικολογικό τους αποτύπωμα. Το σημαντικότερο, ίσως, ζήτημα που τίθεται είναι αυτό της μείωσης των εκπομπών αερίων που σχετίζονται άμεσα με το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Μάλιστα, το 2050 έχει οριστεί ως χρονολογία-στόχος για την επίτευξη της μηδενικής έκλυσής τους, κάτι που φαντάζει εξαιρετικά φιλόδοξο, αν κρίνουμε από την πρόσφατη εμπειρία της Γλασκώβης. Η οικονομική ανάπτυξη προτάσσεται στην ατζέντα των περισσότερων χωρών, ωστόσο απαιτείται να γίνει κατανοητό ότι η οικονομική αυτή ανάπτυξη θα πρέπει να είναι βιώσιμη, στηριζόμενη στην αειφορία, αλλά και στην κοινωνική αλληλεγγύη ανάμεσα σε χώρες ισχυρές και λιγότερο προνομιούχες, οι οποίες, μάλιστα, εμφανίζονται πιο ευάλωτες στα ακραία καιρικά φαινόμενα, που παρατηρούνται όλο και συχνότερα στις μέρες μας, ως ορατή απόρροια της κλιματικής αλλαγής.

[...] Το ιδιαίτερα ευοίωνο είναι ότι οι νέοι στην Ευρώπη ανησυχούν και το δείχνουν έμπρακτα. Αξιοσημείωτη ήταν η προσπάθεια της Γκρέτα Τούνμπεργκ να κινητοποιήσει τη νέα γενιά να δράσει άμεσα για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Οργάνωσε ένα πρόγραμμα που ονομάστηκε «Οι Παρασκευές για το Μέλλον», μία παγκόσμια μαθητική κινητοποίηση με τους μαθητές να αφήνουν για λίγο τις αίθουσες του σχολείου και να διαδηλώνουν έξω από τα Κοινοβούλια, ζητώντας περιβαλλοντική δικαιοσύνη από τις κυβερνήσεις. [...]

Οι νέοι ανησυχούμε, λοιπόν, και κινητοποιούμαστε. Δυσανασχετούμε, βέβαια, που η δική μας γενιά θα κληθεί να επιλύσει ένα πρόβλημα που δεν δημιούργησε η ίδια, ένα πρόβλημα επιβίωσης. Οι σύγχρονοι πολιτικοί, από την άλλη, έχουν ιστορικό χρέος να αφουγκραστούν τις ανησυχίες της παγκόσμιας κοινότητας των πολιτών και να δραστηριοποιηθούν άμεσα προς την κατεύθυνση της επίλυσης του προβλήματος της κλιματικής αλλαγής, αξιοποιώντας τα εργαλεία και τις μεθόδους που η επιστήμη παρέχει πλέον στον άνθρωπο.

Το σύνθημα μόνο ένα μπορεί να είναι: Πρέπει να δράσουμε άμεσα, επείγοντως και μαζί για να έχουμε παρόν και μέλλον!

A3. Στο άρθρο τους οι Μανιώ Σφετσίου και Ελένη Τσακαλοφίδου υποστηρίζουν ότι «οι νέοι στην Ευρώπη ανησυχούν [για την κλιματική αλλαγή] και το δείχνουν έμπρακτα». Να παρουσιάσεις τις δράσεις των νέων στην Ελλάδα για την επίλυση του προβλήματος σε ομιλία (200-250 λέξεων) που γίνεται στο σχολείο σου στο πλαίσιο ημερίδας με θέμα «Η κλιματική αλλαγή». Μπορείς να αξιοποιήσεις πληροφορίες από το κείμενο.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΡΝΑΛΗΣ (1884-1974)

Ύμνος της Νιότης

Ο «Ύμνος της Νιότης» ανήκει στη συλλογή Ποιητικά (1956) του ποιητή και πεζογράφου Κώστα Βάρναλη (Αθήνα: Κέδρος, 2008)

https://www.greeklanguage.gr/digitalResources/literature/tools/concordance/browse.html?cnd_id=4&text_id=501

Με της άνοιξης τον ήλιο
μόλις σκάει απ' το βουνό,
ήλιος κι άνοιξη κινάμε
για έναν κόσμο αυριανό.

Η μελλούμενη ανθρωπότη
είμαστε τα νιάτα. Ορτοί¹

¹ Ορτοί= ορθοί, αταλάντευτοι.

για το θρίαμβο της Αλήθειας
μ' οδηγό την Αρετή.

Σε στεριά και σε πελάγη
με χαρά και μ' εμπνοή²
με τα μπράτσα, με το πνέμα³
πλάθουμε τη νέα ζωή!

Σε μια λεύτερη πατρίδα
δίχως άλυσες,⁴ ντροπή,
σκέψη λεύτερη και λόγος
θέληση και προκοπή.

Κι όμοια λεύτερη όλ' η πλάση
στον αγώνα του καλού,
χίλιοι τόποι, χίλιοι τρόποι,
χίλια θάματα⁵ παντού.

Ν' ανεβάζουμε όσο πάει
μ' ολοφώτεινα φτερά
την ανθρωπινή αξία
πιο ψηλά κάθε φορά.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Για ποιους λόγους το ποιητικό υποκείμενο εξυμνεί τη νέα γενιά; Συμφωνείς ή διαφωνείς με την αισιόδοξη στάση του;

ή

² Εμπνοή = έμπνευση.

³ Πνέμα = πνεύμα.

⁴ Άλυσες = αλυσίδες.

⁵ Θάματα = θαύματα.

2. Να γράψεις μια φιλική επιστολή στο ποιητικό υποκείμενο, στην οποία θα του εκφράσεις τις σκέψεις και τα συναισθήματά σου για τις δυνατότητες των σύγχρονων νέων.

Μονάδες 25